



Complexnummer: 518267

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Stadsvillacomplex

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

518268, 518269, 518270

Woonplaats

Amsterdam

Gemeente

Amsterdam

Provincie

Noord-Holland

Locatie van het hoofdobject

Plantage Lepellaan 6, 1018 DL te Amsterdam

Complexomschrijving

Inleiding

In twee fasen in opdracht van J. Coninck Westenberg tot stand gekomen stadsvillacomplex bestaande uit:

1. stadsvilla uit 1874, uitgebreid in 1893; 2. koetshuis met stal en koetsierswoning uit 1907-'08; 3. tuinhek uit 1874.

De villa is ontworpen in eclectisch-renaissancistische trant door W. en J.L. Springer. Het koetshuis is uitgevoerd in rationalistische trant naar ontwerp van Staal en Haalmeijer. Het tuinhek is geplaatst op de perceelsgrens.

Omschrijving

Het stadsvillacomplex is op een zeer ruim kavel gesitueerd in de Plantage tegenover de diertuin van het Genootschap Natura Artis Magistra op de hoek van Plantage Lepellaan en Plantage Middenlaan. Hoofdonderdeel is de vrijgelegen in baksteen opgetrokken eclectische stadsvilla uit 1874. De rijk gedetailleerde villa maakt op neo-barokke wijze front naar de Plantage Lepellaan en heeft een lage aanbouw uit 1893, in verwante trant, aan de Plantage Middenlaan. Het koetshuis (1907-'08) bevindt zich in het zuidelijk deel van de villatuin met de voorgevel op de rooilijn van de Plantage Lepellaan en is in baksteen uitgevoerd met trapgevels en enkele natuurstenen details. Het als voetinghek uitgevoerde tuinhek verbindt de villa met het koetshuis en met het buurpand Plantage Middenlaan 58.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Waardering

In verschillende fasen tot stand gekomen stadsvillacomplex met in- en uitwendig rijk uitgevoerde, vrijgelegen villa in eclectische trant en bijbehorend koetshuis en tuinhek van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde alsook wegens typologische, situationele en ensemblewaarde als bijzondere uitdrukking van het luxueus wonen in de stad en als beeldbepalend onderdeel van de laat-19de-eeuwse woonbebouwing in de Amsterdamse Plantage.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Monumentnummer*: 518268

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	26 oktober 2004
Kadaster deel/nr	82924/169

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Amsterdam	Amsterdam	Noord-Holland

Locatienaam	Locatieomschrijving
Amsterdam	Binnenstad

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Amsterdam	O			3975

Omschrijving**

REDENGEVENDE OMSCHRIJVING

Inleiding Een in 1874 naar ontwerp van W. en J.L. Springer gebouwde stadsvilla met bijbehorend tuinhek. Later is de villa vergroot met een aanbouw aan de ZO-zijde. In 1907-'08 werd in de tuin van de villa aan de Plantage Lepellaan een koetshuis annex stal en koetsierswoning gebouwd naar ontwerp van Staal en Kropholler.

Omschrijving STADSVILLA, onderdeel van het villacomplex Plantage Lepellaan, gelegen op de hoek van de Plantage Lepellaan en de Plantage Middenlaan, gebouwd op een vrijwel vierkant grondplan van twee bouwlagen en één kelder onder het voorhuis en één onder het achterhuis onder omgaand afgeplat schild- dak met kunstleien. De latere aanbouw aan de ZO-zijde bestaat uit één bouwlaag met tentdak. Gevels zijn van vermetselde rode baksteen, waalvorm. De voorgevel(NW) vertoont een grote plasticiteit, ontstaan door het ver terugleggen van de middentravee, waardoor het muurwerk aan weerszijden als driezijdig uitgebouwde erkers naar voren lijkt te komen. De achtergevel (ZO) is grotendeels gestuct en heeft enkele vensters. Het gebouw vertoont een rijk gedecoreerde architectuur in diverse materialen. De plinten, stoeptreden, deur- en raamdorpels, borstweringslijsten van de beide verdiepingen zijn van "Escauzijnschen" (hard)steen. De banden, cordonlijsten, architraafstukken rondom de kozijnen, de lijsten daarboven, de kolommen en alle verdere lijstwerken zijn van kunststeen uit Portlandcement vervaardigd. Op de begane grond zijn omlopende speklagen aangebracht. Kepers van de dakschilden met bandwerk versterkt. Bij de overgang naar het afgeplatte deel een omgaande architraaflijst. Op het hoofddak een viertal schoorstenen. Deze gemetselde schoorstenen hebben rookgaten en cassette waarboven een afdekplaat waarop verder metselwerk met rookgaten en tweede afdekplaat. Het opgaande dakschild aan de ZO-zijde is onderbroken. Het opgaande dakschild aan de NO-zijde heeft een rijk uitgewerkte oeil-de-boeuf, witgepleisterd lijstwerk, klauwstukken, architraaf, kroonlijst en donkere zinken siervazen met als guirlandes afhangende draperieën. Dergelijke oeils-de-boeuf

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



ook aan de NW-zijde. Plooiing van de gevel aan de Plantage Lepellaan ook in de kap voortgezet, alwaar een zwaardere dakkapel met gemetselde pilasters met band, basement en kapiteel. Verder oeil-de-boeuf, architraaf, consoles, onderbroken fronton met profielen en decoratieve vulling van het timpaan. Hierboven nog een ranke metalen als windwijzer uitgevoerde spits. Dakschild aan de ZW-zijde bevat eenvoudiger dakkapel. De lagere aanbouw aan de NO-zijde heeft boven de kroonlijst zowel aan de zijde van de Plantage Middenlaan als aan de zijde van de tuin een balustrade met drie series van vier balusters, vierkante pijlers, voluten en afdekking met sterk geprofileerde sier-obeliskken op de hoeken. Rechterdeel van de NO-gevel maakt een kleine voorsprong en heeft boven een plint, onderdorpels met lijst, beneden een verdiept venster geflankeerd door twee door speklagen onderbroken en gecanneleerde lisenen. Op de lisenen een bewerkte console met blok. Venster met schuifraam met vierruits roedenverdeling, bovenlicht met tweerruits roedenverdeling. Speklagen zijn omlopend op het niveau van de begane grond. Aan de linkerzijde twee schuifvensters met gepleisterde omlijsting. Fries en geprofileerde cordonlijst. Cordonlijst kraagt ter plekke van de blokken op de lisenen uit en biedt plaats aan het basement van de aedícula. In het basement is een kleine balustrade opgenomen. Deze aedícula accentueert het rechts op de verdieping gelegen venster en bestaat uit twee halfzuilen met basement en Ionisch kapiteel, hoofdgestel met festoenen van afhangende draperieën en fronton met leeg timpaan. Aan weerszijden hiervan een spaarveld met lijst en oeil-de-boeuf. Aan de linkerzijde twee zesruits schuifvensters met uitgewerkte bovendorpel met festoen. Witgepleisterde gevelstenen en gemetselde risalering onder de vensters. Fries met verdiept geplaatste cassettes. Geprofileerde kroonlijst op klossen. De hoekdelen van de gevel aan de NW-zijde (Plantage Lepellaan) hebben een indeling en detaillering als vermeld bij het linkerdeel van de NO-gevel. De twee evenwijdig aan de Plantage Lepellaan lopende geveldelen hebben beide op de begane grond temidden van speklagen een omkaderd en geprofileerd veld met console waarop zinken siervaas. Hierachter een rond kader met concaaf veld. Boven de cordonlijst een aedícula. In de absidiool-vormige nis een zinken beeld. Fries en kroonlijst als omschreven. De hoofdingang in de middelste travee bevat een dubbele houten paneeldeur met bovenlicht boven het kalf. Diamantkoppen en gemetselde kwartzuil aan weerszijden. Hierboven een zesruits schuifvenster met gepleisterde omlijsting en onderaan kleine balustrades. De gevel aan de ZW-zijde (tuin) is drie vensterassen breed en bevat aan de linkerzijde een halfronde erker op een natuurstenen basement. Korte segmentvormige trap met vier treden. Gebogen openslaande vensterdeuren met aan weerszijden vaste gebogen panelen met vensters. Gemetselde posten met spekblokken en kapitelen. Gemetseld fries en kroonlijst. Aan de rechterzijde een brede rechthoekige serre met smalle natuurstenen trap met vier treden en flankerende posten. Meerruits ijzeren roedenverdeling en glas-in-lood raamvulling in de bovenste serie. Ook naast de centraal geplaatste openslaande deuren bevindt zich glas-in-lood raamvulling. Glazen dak van deze serre is schuingeplaatst. De gevel aan de ZO-zijde heeft een opvallend teruggezet geveldeel. De lagere aanbouw heeft een NO-gevel aan de Plantage Middenlaan. Deze gevel toont in het midden een omkaderd en geprofileerd veld met console waarop in oorsprong een zinken siervaas. Hierachter een rond kader met concaaf veld. Verdiept geplaatste eenvoudige vensters, speklagen en flankerende zuilen met basement en kapiteel. Gemetselde uitkragende sokkels ondersteunen de basementen. Architraafdelen bij de bovendorpels. Fries met consoles. Cordonlijst van de villa vormt hier als kroonlijst de rechte gevelbeëindiging. Deze lagere aanbouw heeft een ZW-gevel aan de tuinzijde. Hierin naast de gebruikelijke elementen een tuindeur met korte stoep met treden en een meerruits licht. Verder twee vensters met elk dubbel openslaande ramen en een bovenlicht.

Interieur. In de entree, vestibule en trapportaal zijn de muren bezet met lambrizeringen van witgeaderd marmer. Trap met mahoniehouten leuning en hoofdbalusters; trapbalusters van zink. In de eetzaal een eikenhouten parketvloer met een mozaiekrand van verschillende soorten hout. Classicistische invloeden in de detaillering: tandlijsten, eierlijsten en sierlijsten met florale motieven, verder pilasters met Corinthische kapitelen en rijk bewerkte cassetteplafonds, festoenen met afhangende doeken en guttae- motieven, frontons boven deuren. Paneeldeuren hebben hun oorspronkelijke kwartiergehoute veldvulling verloren en zijn thans van blank hout.. Wentel- of slingertrap. Lambrizing bij de serre van donker marmer met witte aders. Strakke zuilen en kolommen zorgen hier voor de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



afscheiding en overgang naar de binnenruimte van de villa. Diverse gestucte plafonds.

Waardering In rijke eclectische trant met neo-renaissancistische, neo-barok en neo-Lodewijk-XVI elementen uitgevoerde stadsvilla, hoofdonderdeel van het villacomplex Plantage Lepellaan, van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische alsook typologische waarde. Tevens van belang wegens situationele en ensemblewaarde als beeldbepalend element in de laat-19de-eeuwse woonhuisbebouwing van de Plantage. Voorts van belang wegens de rijke detaillering in- en uitwendig, waaronder de plaatsing van zinken vazen en sculpturen en het gebruik van gepleisterde ornamenten alsook van een geheel ronde slingertrap.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Monumentnummer*: 518269

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	26 oktober 2004
Kadaster deel/nr	82924/165

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Amsterdam	Amsterdam	Noord-Holland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Amsterdam	Binnenstad

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Amsterdam	O			3976

Omschrijving**

REDENGEVENDE OMSCHRIJVING Inleiding Een in 1907-'08 naar ontwerp van Staal en Haalmeijer gebouwd koetshuis en stal annex koetsierswoning. Het gebouw is gebouwd bij de uit 1874 daterende stadsvilla Plantage Lepellaan 5 en daarmee middels het tuinhek verbonden. De achtergevel is recent (jaren 1970) gewijzigd, waarbij tevens een uitbouw is aangebracht die geen monumentale waarde bezit.

Omschrijving

Bijgebouw bij villa, in oorsprong bestemd als STAL, KOETSHUIS en KOETSIERSWONING ontworpen op een samengesteld rechthoekige plattegrond met drie bouwlagen onderscheiden: begane grond, verdieping en kap- of zolderverdieping. Het geheel wordt gedekt door een samenstel van zadeldaken. Daken gedekt met rode pannen. Met zink of lood gedekte kilkepers. Verder vorstpannen. Aan de achterzijde van het pand wordt een deel door een plat dak afgesloten. De achtergevel heeft enkele recente wijzigingen ondergaan. In het dakschild aan de straatzijde enkele recente dakvensters. Een hoge gemetselde schoorsteen rijst op uit de treden van de zuidelijke zijgevel. Schoorsteen met natuurstenen accenten, uitkraging en opengewerkte rookgaten. Gemetselde gevels, bruinrode baksteen in staand verband. De voorgevel aan de zijde van de Plantage Lepellaan is een samengestelde gevel bestaande uit links een deel beëindigd door een trapgevel en rechts een deel onder lijstgevel, het geheel op een hardstenen plint. Het linkerdeel bevatte de stal annex koetshuis met daarbij behorende inrijdeuren en vensters. Het rechterdeel deed dienst als koetsierswoning. Links getoogd gemetselde dubbele houten inrijdeur daarnaast getoogde gemetseld drielicht venster en een getoogd luikopening in de top, daarboven een hijsbalk. Trapgevel met vijf treden en top, alle gedekte met natuurstenen afdekplaten en accenten in het baksteenwerk met gekleurde stenen. Verder diverse muurankers. Rechts in getoogd gemetseld portiek gelegen toegangsdeur, ernaast gekoppeld gemetseld tweelicht venster en kleiner, dito venster daarboven. Boven toegangsdeur een enkel, klein gemetseld venster. Alle vensters

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 27 july 2024



en deuromlijstingen met natuurstenen accenten bij dorpels, aanzetstenen e.d. Vensters met schuiframen en tweeruits geled bovenlicht. Op de verdieping onder het kalf dubbele draairamen. Boven de toegangsdeur een gevelsteen met 'Ao 1907'. Boven de dubbele inrijdeuren een onbewerkte gevelsteen. Zinken waterafvoer met vergaarbak. De noordelijke zijgevel toont op het niveau van de begane grond onder meer enkele gekoppelde en getoogde vensters. De gevel wordt aan de rechterzijde met een trapgevel als beschreven afgesloten.

Waardering

Een koetshuis en stal annex koetsierswoning uit 1907-'08 bij oudere stadsvilla in rationalistische trant gebouwd van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde en als historisch-functioneel onderdeel van het villacomplex Plantage Lepellaan.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Dierenverblijf (J)

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)

Dierenverblijf(J2)

Koetsierswoning

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Monumentnummer*: 518270

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	26 oktober 2004
Kadaster deel/nr	82924/120

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Amsterdam	Amsterdam	Noord-Holland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Amsterdam	Binnenstad

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Amsterdam	O			3975

Omschrijving**

REDENGEVENDE OMSCHRIJVING

Inleiding Dit tuinhek hoort bij en is gelijktijdig gebouwd met de stadsvilla Lepellaan 6 in 1874 naar ontwerp van W. en J.L. Springer.

Omschrijving

TUINHEK uit 1874 bestaande uit twee onafhankelijke delen, een lang tuinhek aan de zijde van de Plantage Lepellaan en een toegangshek aan de zijde van de Plantage Middenlaan. Het lange hek loopt vanaf de woonvilla Plantage Lepellaan 6 tot aan de stal/koetshuis/koetsierswoning Plantage Lepellaan 5. Het bestaat uit een gemetselde voeting waarop een natuurstenen en aan de bovenzijde afgeronde afdekking. Hierop op regelmatige afstand van elkaar geplaatste gemetselde pijlers op bredere sokkels, waartussen rijk geornamenteerd smeedijzeren hekwerk met gietijzeren elementen. Smeedijzeren steunpunten naar de sokkel. Tusseliggende delen van het hek uit smeedwerk. Lijstwerk en stijlen met nodus. Voluut- en cirkelvormige ornamentiek. Het toegangshek aan de Plantage Middenlaan is gelegen tussen de lagere aanbouw en het naastgelegen pand, Plantage Middenlaan 58. Tegen dit naastgelegen pand bevindt zich een natuurstenen pijler met profilering en bol. Aan de bovenzijde een verbinding met de lagere aanbouw. Hierop driepasmotief en verder beslag en ornamentiek. Draaihek met soortgelijke vormgeving als omschreven.

Waardering Tuinhek uit 1875 van belang als historisch-functioneel onderdeel van het villa-complex Plantage Lepellaan en vanwege zijn decoratieve waarde.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheiding(D)	Hek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 27 juli 2024